

„Pasărea care mă doare”: expresivitate și armonie Vasilica Grigoraș

Fără să ne cunoaștem personal, ci doar în mediul online, am primit de la poetul Constantin Sârghiuță volumul „Pasărea care mă doare”, publicat la Editura Art Creativ, București, 2020.

Când cumpăr sau primesc în dar o carte, încep a o „explora”. Punctul de plecare este coperta dorind să înțeleg expresia graficii, să mă dumiresc ce exprimă titlul, sunt curioasă să știu mai multe despre autor, apoi citesc conținutul pentru a avea un tablou complet.

Un titlul fascinant, dar și incitant!! Pe o copertă stăpânită de o pasăre neagră cu aripile întinse în zbor într-un spațiu sângărând. Nu pot să nu mă întreb ce reprezintă acest spațiu, încotro se îndreaptă această înaripată cernită? Din start, suntem tentați să credem că fix spre inima poetului, din moment ce mărturisește că „îl doare”. Știm cu toții că negru exprimă durere, întristare, stări depresive, trăiri negative intense duse la paroxism. Toate acestea înlăcrimează și sângerează.

Cine/ce este pasărea? Putem să înțelegem că reprezintă trăirea cu toate stările sale, bune și mai puțin bune. Zic bune, pentru că putem lăcrima și la bucurii. Dar, de ce îndurerează? Vom vedea pe parcursul lecturii.

Ce-mi spune numele autorului? Poetul Constantin Sârghiuță a debutat încă din adolescență, publicistic în revista „Cotidianul” (Bacău), editorial cu volumul „Aspirații” (1973). Publică poeme în mai multe reviste și ziare, colaborează la emisiuni radio, iar unele scrieri sunt incluse în antologii și volume colective.

Volumul „Pasărea care mă doare” se bucură de un material introductiv intitulat „Poezia își spală durerea pe o gură de floare”, semnat de poeta Daniela Toma. Poetul a ales ca motto, unul extrem de sugestiv: „O frază sunt păsările-n zbor” (Nichita Stănescu).

Constantin Sârghiuță este un „homo viator”, cel ce călătorește, dar nu oricum ci ca o pasăre în zbor năzuind să descopere limanul cu flori și lumină al vieții prin poezie. Dar cum? Printr-o inspirată figură de stil - personificarea păsării. În cazul de față, pasărea are chipuri multiple, interpretează triluri variate și transmite mesaje ingenios alcătuite, ceea ce stârnește curiozitate și ne provoacă să punem anumite întrebări, să scotocim printre versuri cu propria imaginație pentru a afla simbolul central al volumului. Așadar, să „zburăm și noi” spre leitmotivul cărții, „pasărea”!

Autorul simte uneori că viața este „Ca o pasăre în declin” și are și o explicație: „*printre zorzoanele zilei, moneda murdară/ prăvălește nervoasă cutii de carton*”. Această „Stare” dezolantă provoacă melancolie: „*Umărul tău sprijinit de un anotimp,/ pasăre la margini de ape// Verdele sânge din rana adâncă/ respiră tăcere, frunză care plânge*”.

Stând de vorbă cu sinele, constată că primește un imbold demn de luat în seamă, mărturisindu-ne: „Și mă apucă așa”. Cine oare și cum? Inspirația însăși, cu o personalitate bine conturată și un prestigiu care impune respect. Într-o astfel de stare, poetul se reculege și-și așterne gândurile și trăirile sale îmbrăcate în haina de sărbătoare a poeziei.

Constantin Sârghiuță urmărește cu deosebită atenție pasărea în zborul său, observând că întruchipează nenumărate ipostaze. De la întristare „*Păsări sfâșiate de*

noapte/ Îmi bat în geam vinovate” (Pasărea, ca un ecou) la „Furtună” nu-i decât un pas: „*Noaptea biciuită de ploi plânge pe ziduri...// Păsări adăpostesc noaptea în sân/ Dumnezeu îmi suflă în ceafă cu obrazul de fân*”. Uneori arată „Ca o floare ruginită”: „*atârnă pe umerii unui destin/ cu umbra fierbite,/ pedepsitul din cortul/ unor palide vini/ care împarte cuvinte/ cum roiul din stup/ împarte mierea din faguri/ dincolo de cuprins/ atâtor păsări/ cu sânge aprins*” .

Dar nimic nu-i pierdut dacă „*doar lacrima păsării caută zâmbetul*”, în zborul său neconținut și „*pasărea îmbracă o coală de cer/ în iarba de miere*”, evadând spre lumină: „*Pasărea își caută drumul/ printr-un ochi de fereastră*”, iar în momente de meditație „*Pasărea își caută rostul*”.

Prin versurile sale, autorul ne face o „Confidență”: „*de m-aș pierde pasăre*”, nu ar înceta să sperie, să viseze pentru că „*până și pasărea visează*”, și-atunci de ce să nu-și permită și autorul un răgaz: „*Vă plimb pe poduri de ceață/ prin icoane de timp/ Căii de var trag noaptea/ la poale de-Olimp/ Luați-vă șansa unui concediu năuc/ și iată-mă, claun/ în hohotele amiezii/ cu greamantanul de visuri/ pe o rană de cuc*”. (Și iată-mă)

Experiențe trăite îi îngăduie să conștientizeze că în viață „Zborul e totul”, iar răsplata binemeritată o primește „În fiecare dimineață” când liniștit, calm ne spune că: „*îmi aștern inima pe butucul/ din mijlocul ogrăzii,/ îmbrățișez Drumul Dealului/ cu umerii sprijiniți pe albastru/ și nu mă mai satur/ decât atunci/ când simt în sângele meu/ fluidul drumului curgând/ curgând/ albastru/ albastru*”. Albastrul este simbolul seninului, simbolul binelui și al liniștii pe care ni le dorim cu toții, însă bucuria este deplină atunci când: „*În liniștea culcată în iarbă/ doar/ cântecul tău/ pasăre/ îmi picură în sânge*”. (Cu adevărat)

În opinia autorului, omul este o pasăre dornică să-și găsească adevărata cale: „*Pasărea cu aripi de rouă/ caută/ timpul pierdut prin nisipul/ clepsidrei/ Dumnezeule, pot fi nepăsător/ în fața oglinzii/ așteptând lumina să curgă/ cum ploia / pe sângele unui drum?*”. (Eu, pasărea) Ceea ce cred că vrea să ne spună poetul este faptul că așa cum ploaia își are izvorul și parcursul ei, tot astfel și omul trebuie să-și caute lumina vieții în interiorul său, unde sălășluiește Dumnezeuul atotputernic și Mântuitor. Astfel: „*Sărind/ de pe o piatră pe alta/ cu sângele verde/ în echilibrul picioarelor/ Înflorește/ neîncăpătoare/ explozia luminii/ ca o zodie/ a unui drum/ aflat/ pe aripile unui orologiu/ din cer*.” (Vara își flutură bluza)

Călătorind prin meandrele vieții poetul observă, înțelege, cunoaște, discerne între bine și rău, se indignează, se supără, dar se bucură descoperind nimburile aerului fierbinte ale iubirii vieții, semenilor și ale lui Dumnezeu. Să ne amintim că: „Pasărea chipul dragostei, poate numai firul de nisip din scoica pregătită să dea naștere mărgăritarului” (Cella Serghi – Pânză de păianjen).

Discursul liric al autorului se cristalizează esențialmente într-o exprimare elevată, cu atitudini și sentimente ale eului în varii tonuri și culori. Observăm în poezia lui Constantin Sârghiuță o dorință accentuată de concizie care dă suplețe și eleganță, claritate și corectitudine exprimării. O tentă de laconic cu sens și înțeles bine gândite.

Poeziile debordează de un lirism neobișnuit, un lirism ascuns, tainic, dar cu rigoare de invidiat. Înterpretează simfonia vieții în timp ce se hrănește din nectarul zborului, însă în ciuda zborului cu obstacole, piedici, se plimbă înseninat, optimist reușind o distilare precaută a simțămintelor.

Suntem tentați să credem că poemele sale sunt un șuvoi năvalnic de plâns, însă, citind cu atenție și meditănd pentru a descoperi adevăratul sens al liricii sale, constatăm că, în fapt, este o sinceră mărturisire cu mijloace lirice sugestive și metafore surprinzătoare: *pârâul de borangic, icoane de timp, scândura vremii, caii de cretă, lumina sângelui, lutul flămând, lanul de vânt, spânzurătoare de vânt, iarba de niere...* Se poate spune și faptul că poetul reușește cu dibăcie cu ajutorul figurilor de stil o măsluire, pudrare a existenței, naturii, universului: „*noaptea fardată cu cearcăne*”, „*Fardată, aceeași matroșcă*”, dar și a poeziei: „*metaforele tale fardate*”. Fantezia poetică este fertilă, transmite emoții și încântă în aceeași măsură. Cu sârg, vocație și delicatețe, poetul urcă temerar în zbor spre o întreprindere lirică expresivă, conturând în nuanțe optimiste fiecare fir de nisip din clepsidră și fiecare clipă a vieții trăită în iubire.

„Situată între relativ și absolut și tradusă în simțiri, lirica acestui volum cu un titlu extrem de frumos, *Pasărea care mă doare*, vine în consonanță cu personalitatea poetului, deschizându-se în fața cititorului și formând împreună cu acesta o armonie deplină.” - ne spune Daniela Toma. Într-adevăr, pentru Constantin Sârghiuță, actul de creație nu este un joc, ci o îndeletnicire spirituală trainică având consecințe benefice atât pentru propria trăire cât și pentru inima și mintea cititorului, atingându-le lin cu aripa pasării într-un zbor de agrement, în care răsplata (aprecierea) nu întârzie să apară.

